
DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE RU

JAARVERSLAG 2004

INHOUDSOPGAVE

1	ALGEMEEN.....	2
2	SAMENSTELLING.....	2
	EXTERNE LEDEN.....	2
	INTERNE LEDEN.....	2
3.	GRONDSLAG VOOR TOETSING VAN DIEREXPERIMENTEN.....	3
4.	WERKWIJZE VAN DE DEC.....	3
	VERGADERFREQUENTIE.....	3
	ONDERZOEKSPLAN.....	3
	BEOORDELINGSMETHODIEK.....	4
5.	PARTICIPATIE EXTERNE ORGANEN.....	4
6.	EXTERNE VERGUNNINGHOUDERS.....	4
7.	VERSLAGJAAR 2004.....	5
	AANTALLEN AANVRAGEN.....	5
8.	BEOORDELINGSRESULTAAT.....	5
9.	FINANCIERING DEC.....	11
10.	ACCENT EN WERKWIJZE DEC.....	11
	ERNSTIG ONGERIEF.....	11
	HUMANE ENDPOINT.....	12
	ETHISCHE TOETSING.....	12

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE RU

JAARVERSLAG 2004

1 ALGEMEEN

Na de belangrijke institutionele wijzigingen die plaats hadden in 1997 en 1998 (wijziging van de Wet op de dierproeven, in werking getreden per 7 februari 1997 en de vaststelling en goedkeuring van het Reglement van de Dierexperimentencommissie KUN per 02-10-1998) heeft de commissie ook in 2004 alle aandacht kunnen besteden aan de toetsing van de aan haar voorgelegde dierexperimenten.

2 SAMENSTELLING

De Dierexperimentencommissie van de Radboud Universiteit Nijmegen (RU-DEC) bestaat thans uit tien leden en voldoet aan de wettelijke criteria (Wet op de dierproeven (Wod), art 18a, tweede lid) inzake deskundigheid van de leden op een viertal gebieden:

- A: Deskundigheid op het gebied van dierproeven
- B: Deskundigheid op gebied van alternatieven
- C: Deskundigheid op gebied van proefdieren en hun bescherming
- D: Deskundigheid op gebied van ethische toetsing

Verder voldoet de commissie aan de eis dat drie leden, waaronder de voorzitter, "extern" zijn, d.w.z. dat deze leden geen arbeidsrechtelijke verhouding hebben met de vergunninghouder (Radboud Universiteit Nijmegen).

In 2004 heeft slechts één mutatie plaatsgevonden in de samenstelling van de DEC van de Radboud Universiteit. Een extern lid met deskundigheid ABCD is in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van zijn lidmaatschap ontheven. In de vacature is voorzien met de benoeming van een nieuw extern lid met deskundigheid ABC.

Volgens de reglementaire bepalingen van de RU-DEC worden de leden van de commissie benoemd voor de periode van 4 jaren; herbenoembaarheid is niet gelimiteerd.

Om de continuïteit van de werkzaamheden van de commissie te waarborgen is op last van de vergunninghouder een aftredeschema voor de leden van de DEC vastgesteld waarbij per jaar niet meer dan twee à drie leden van de commissie worden vervangen.

De samenstelling van de DEC per 1 januari 2004 is als volgt:

	Deskundigheid	Arbeidsverhouding	Betrokken bij dierproeven
EXTERNE LEDEN			
Voorzitter	ABC	nee	ja
Lid 1	ABC	nee	ja
Lid 2	A	nee	ja
INTERNE LEDEN			
Vice-voorzitter	ABC	ja	nee
Lid 3	ABCD	ja	ja
Lid 4	AC	ja	ja
Lid 5	A	ja	ja
Lid 6	A	ja	ja
Lid 7	C	ja	ja
Lid 8	D	ja	nee
Adviseur	ABCD	ja	ja
Secretaris		ja	nee

3. GRONDSLAG VOOR TOETSING VAN DIEREXPERIMENTEN

Als algemeen uitgangspunt, in acht te nemen bij ieder voorgenomen dierexperiment, formuleert de Wod de "erkenning van de intrinsieke waarde van het dier": het wettelijk systeem gaat dus uit van een verbod op het berokkenen van pijn, lijden, ongemak of blijvend letsel aan een gewerveld dier.

Art. 10 van de wet geeft aan onder welke voorwaarden van dit verbod afgeweken mag worden.

Iedere dierproef is verboden, tenzij

- het doel naar de heersende opvatting van deskundigen niet langs andere weg bereikt kan worden;
- het doel bereikbaar is met minder dierproeven;
- het doel bereikbaar is met minder ongerief voor de proefdieren.

Een integraal verbod geldt ook voor dierproeven:

- waarvan het belang niet opweegt tegen het ongerief, aangedaan aan de dieren;
- indien de proef niet van belang is voor de essentiële behoeften van mens of dier;
- indien geen deugdelijk onderzoeksplan aan de voorgenomen dierexperimenten ten grondslag ligt;
- indien de dierproeven ondernomen worden voor het ontwikkelen van nieuwe dan wel bestaande cosmetica.

Tegen de achtergrond van dit wettelijk kader toetst de DEC de voorgenomen dierexperimenten aan de hand van een uitvoerig aanvraagformulier. Dit formulier biedt specifieke informatie over het gebrek aan alternatieve mogelijkheden om een wetenschappelijke vraagstelling te beantwoorden, over de validiteit van het onderzoeksplan, over het benodigde aantal proefdieren en de onvermijdelijkheid van het ongerief voor de proefdieren. In 2002 is het aanvraagformulier geëvalueerd en verder aangepast. Dit formulier is ook in 2004 gebruikt. Er wordt nadrukkelijk geïnformeerd naar de wijze van anesthesie en postoperatieve pijnbestrijding en de mate van ongerief per ingreep, de wijze van doden en het vaststellen van het 'humane endpoint'.

De DEC acht het van groot belang dat het wettelijk kader strikt in acht genomen wordt.

Belangrijk daarbij is dat de vertegenwoordigers van het Centraal Dierenlaboratorium, die deelnemen aan de discussies binnen de DEC, de onderzoekers bij de voorbereiding van dierexperimenten overtuigen van de noodzaak alternatieven te overwegen of met minder proefdieren, respectievelijk met minder ongerief te volstaan.

In de correspondentie van de DEC met de aanvragers en in het voorbereidende overleg van de directie van het CDL met de onderzoekers wordt dit uitgangspunt steeds opnieuw uitgedragen. De commissie meent te kunnen vaststellen dat steeds meer onderzoekers instemmen met de basisgedachte van de wet, de bescherming en erkenning van de intrinsieke waarde van het dier. Daarnaast wordt de beoordelingsprocedure van de DEC ondersteund door een binnen het CDL gehanteerd kwaliteitssysteem (ISO 9001:2000). In dit systeem zijn o.a. opgenomen de bewaking van het aantal proefdieren, de periode waarvoor toestemming wordt verleend, de artikel 9 en artikel 12 bevoegdheid, en het welzijn van de dieren.

4. WERKWIJZE VAN DE DEC

VERGADERFREQUENTIE

De DEC komt maandelijks bijeen op elke 2^e donderdag van de maand. Gebruik wordt gemaakt van een vergaderruimte van het Centraal Dierenlaboratorium. Onderzoekers die een aanvraag indienen, op zijn laatst een week voor de vergadering, ontvangen binnen 8 werkdagen na de vergadering uitsluitel over de bevindingen van de DEC. De commissie heeft besloten om geen aanvragen meer volgens de verkorte procedure te behandelen.

ONDERZOEKSPLAN

Bij de beoordeling van ieder experiment is een prealabele vraag de inhoudelijke en methodologische validiteit van het onderzoeksplan. De DEC is niet in alle opzichten gekwalificeerd om de wetenschappelijke merites van de onderscheiden onderzoeksplannen zelfstandig te beoordelen. Er vindt een marginale toetsing plaats doordat nagegaan wordt of het betreffende onderzoeksplan door een erkend extern of intern wetenschappelijk gremium positief beoordeeld is: als zodanig worden o.a. in aanmerking genomen een facultaire Wetenschapscommissie, een beoordelingscommissie van NWO of van Collectebusfondsen. Indien een dergelijk positief oordeel ontbreekt, zullen aanvullende vragen gesteld worden aan de aanvragers. Bij niet adequate beantwoording van deze vragen wordt een aanvraag niet ontvankelijk verklaard. In lijn met het voorgaande worden aanvragen tot toetsing van experimenten, waarvoor nog externe beoordelingsronden lopende zijn, door de Commissie aangehouden, totdat vastgesteld is dat het onderzoeksplan positief beoordeeld is.

In geval van het gebruik en/of de ontwikkeling van transgene dieren wordt nagegaan of de daarvoor vereiste vergunningen van de betreffende ministeries zijn verkregen.

en

BEOORDELINGSMETHODIEK

Indien de inhoudelijke en methodologische validiteit van het onderzoeksplan buiten discussie staat, vindt vervolgens een afwegingsproces plaats over de vragen rond de relevantie van het onderzoek, het doel van de proef, de mogelijkheden van alternatieven, de berekening van het benodigde aantal proefdieren, de mate van ongerief voor de proefdieren, de wijze van pijnbestrijding, anesthesie en doden en het vaststellen van het 'humane endpoint'. Nagegaan wordt tevens of degenen die betrokken zijn bij het dierexperiment over de wettelijk vereiste vaardigheden beschikken om de experimenten uit te voeren.

De DEC kan met de inbreng vanuit de onderscheiden deskundigheden van zijn leden en met gebruikmaking van de toelichting van proefdierdeskundigen tot onderscheiden oordelen komen:

1. Er wordt een negatieve beslissing genomen over het voorgenomen dierexperiment.
2. Een eindoordeel wordt opgeschort; er worden schriftelijk specifieke vragen gesteld aan de onderzoeker.
3. Een eindoordeel wordt opgeschort, de onderzoeker wordt voor mondelinge toelichting uitgenodigd.
4. Een eindoordeel wordt afhankelijk gesteld van de uitkomsten van nader overleg van de proefdierdeskundigen met de onderzoeker.
5. Er wordt een positieve beslissing genomen over een gedeelte van de voorgenomen experimenten.
6. Er wordt een positieve beslissing genomen over het geheel van de voorgenomen experimenten.

de

n

e

Door te beschikken over een variëteit van mogelijke oordelen is de DEC in staat om met de inbreng van zoveel mogelijk leden tot een verantwoorde eindafweging te komen. De vorming van het oordeel over een voorgelegd experiment komt zelden tot stand na hoofdelijke stemming. De voorzitter formuleert zijn bevindingen en toetst deze aan het oordeel van de overige leden. Na discussie tekent zich een meerderheidsopvatting af, die doorgaans leidt tot een unaniem standpunt van de commissie.

5. PARTICIPATIE EXTERNE ORGANEN

De DEC is aangesloten bij de NVDEC, de Nederlandse Vereniging van Dierexperimentencommissies. De NVDEC behartigt de belangen van nagenoeg alle in Nederland functionerende dierexperimentencommissies. De taak van de NVDEC omvat o.a. een landelijke discussie te bevorderen over alle beleidsvoornemens van de overheid ter zake van dierexperimenten en onderling overleg te plegen met het oog op de beïnvloeding van de besluitvorming op landelijk niveau. De NVDEC heeft tevens een coördinerende en adviserende taak ten aanzien van de aangesloten dierexperimentencommissies: gemeenschappelijke richtlijnen worden voorbereid en suggesties worden geformuleerd voor de vertaling van nieuw beleid naar het operationele niveau van de onderscheiden commissies.

6. EXTERNE VERGUNNINGHOUDERS

De wetwijziging in 1997 heeft ertoe geleid dat meerdere vergunninghouders, die eerder over een eigen dierexperimentencommissie beschikten, niet meer in staat of bereid zijn een dierexperimentencommissie te installeren die aan de wettelijke eisen voldoet. Een drietal externe vergunninghouders heeft verzocht in 2004 van de diensten van de RU-DEC gebruik te mogen maken. Deze verzoeken zijn ingewilligd. Het betreft onderstaande vergunninghouders.

[REDACTED]

7. VERSLAGJAAR 2004

AANTALLEN AANVRAGEN

De DEC heeft in het verslagjaar twaalf keer plenair vergaderd. Er zijn in 2004 geen projecten volgens de verkorte procedure beoordeeld. De DEC heeft in het jaar 2004 in totaal 164 aanvragen in behandeling genomen: ter vergelijking zijn de cijfers over voorgaande jaren opgenomen.

AANTALLEN AANVRAGEN	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	30	58	76	75	126	114	125
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica	6	9	1	6	6	6	5
Faculteit der Sociale Wetenschappen	0	1	1	7	3	6	5
Externe organisaties	5	17	28	17	20	19	29
TOTAAL	41	85	106	105	155	145	164

De cijfers over de afgelopen jaren laten een forse toename zien van 1998 tot en met 2004, met een kleine daling in 2003.

Een wijziging in artikel 25 van de WOD van 10 december 2003 heeft er toe geleid dat de DEC heeft besloten dat alle kleine wijzigingen in een onderzoeksplan (zoals verlenging projectduur, kleine wijziging ingrepen en aantal dieren) vooraf dienen te worden aangemeld bij de DEC. Deze amendementen op een onderzoeksplan worden door de DEC separaat besproken en van een advies voorzien. In 2004 zijn er in totaal 92 amendementen op een aanvraag in behandeling genomen.

AANTALLEN AMEDEMMENTEN	2004
	79
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica	3
Faculteit der Sociale Wetenschappen	5
Externe organisaties	5
TOTAAL	92

8. BEOORDELINGSRESULTAAT

In onderstaand overzicht is per vergunninghouder en per dierproef aangegeven:

- I. Het beoordelingsresultaat van de 164 aanvragen gevolgd door de 92 amendementen gerubriceerd in de volgende categorieën.
 - A Positief oordeel in eerste instantie, zonder voorwaarden (115 aanvragen, 89 amendementen).
 - A/C Positief oordeel voor gedeelte van project (7 aanvragen)
 - B Positief oordeel in eerste instantie, onder bepaalde voorwaarden (1 aanvraag, 1 amendement).
 - C Positief oordeel in tweede of derde instantie na het inwinnen van nadere informatie (38 aanvragen, geen amendementen).
 - D Negatief oordeel (3 aanvragen, 2 amendementen).
- II. Het doeleinde van de proef volgens het coderingssysteem Wod
- III. De duur van de proef
- IV. De periode waarvoor toestemming is gegeven
- V. Het extra aantal dieren waarvoor toestemming is gegeven (bij amendementen)
- VI. Anders; kleine wijziging in proefopzet (bij amendementen)

NIEUWE AANVRAGEN

Vergunninghouder

Projectnummer	Beoordelings-Resultaat	Doeleinde van de proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Kundec 2004-001	A	33	48	48
Kundec 2004-002	A	05	14	14
Kundec 2004-003	C	05	14	14
Kundec 2004-004	A	05	7	7
Kundec 2004-005	A	30	15	15
Kundec 2004-006	C	37	7	7
Kundec 2004-007	A	33	10	10
Kundec 2004-008	C	03	12	12
Kundec 2004-009	A	05	1 dag	1 dag
Kundec 2004-010	A	37	12	12
Kundec 2004-011	A	29	35	35
Kundec 2004-012	A	30	57	24
Kundec 2004-013	C	33	3	3
Kundec 2004-014	C	37	12	12
Kundec 2004-015	C	30	31	31
Kundec 2004-016	C	30	24	24
Kundec 2004-017	A	31	10	10
Kundec 2004-018	B	33	24	24
Kundec 2004-019	A	30	24	24
Kundec 2004-021	A	33	10	10
Kundec 2004-022	A	37	48	48
Kundec 2004-023	C	01	48	40
Kundec 2004-024	A	30	48	48
Kundec 2004-025	A	05	5	5
Kundec 2004-026	A	33	48	48
Kundec 2004-027	A	33	36	36
Kundec 2004-033	C	30	24	24
Kundec 2004-034	C	05	12	12
Kundec 2004-035	D	33	48	-
Kundec 2004-036	D	33	48	-
Kundec 2004-037	D	33	48	-
Kundec 2004-038	C	33	36	36
Kundec 2004-039	C	33	9	9
Kundec 2004-040	A	05	8	8
Kundec 2004-041	C	33	48	24
Kundec 2004-043	A	30	6	6
Kundec 2004-044	A	37	48	48
Kundec 2004-045	C	05	12	12
Kundec 2004-046	C	37	48	48
Kundec 2004-047	C	37	48	46
Kundec 2004-048	A	30	19	19
Kundec 2004-049	A	30	12	12
Kundec 2004-050	A	05	12	12
Kundec 2004-051	A	33	48	48
Kundec 2004-052	A	33	16	36
Kundec 2004-053	A	33	24	24
Kundec 2004-054	A	33	12	12
Kundec 2004-055	A	33	48	48
Kundec 2004-056	A	30	7	7
Kundec 2004-060	A	37	7	7
Kundec 2004-061	A	33	12	12
Kundec 2004-062	A	11	8	8

Projectnummer	Beoordelings-Resultaat	Doeleinde van de proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Kundec 2004-063	A	11	8	8
Kundec 2004-064	A	33	48	48
Kundec 2004-065	A	32	3	3
Kundec 2004-066	A	33	51	51
Kundec 2004-067	A	33	48	48
Kundec 2004-068	A	33	48	48
Kundec 2004-069	A	30	12	12
Kundec 2004-070	A	12	5	5
Kundec 2004-071	A	30	30	30
Kundec 2004-072	A	05	48	48
Kundec 2004-073	A	05	48	48
Kundec 2004-074	A	37	6	6
Kundec 2004-075	A	33	22	22
Kundec 2004-076	A	31	48	48
Kundec 2004-077	A	33	48	48
Kundec 2004-078	C	35	48	48
Kundec 2004-079	A	31	2	2
Kundec 2004-080	C	05	12	12
Kundec 2004-081	A	05	12	12
Kundec 2004-082	A	30	72	36
Kundec 2004-083	A	30	48	24
Kundec 2004-084	A	33	48	48
Kundec 2004-085	C	15	1	1
Kundec 2004-086	C	01	36	36
Kundec 2004-087	C	03	6	6
Kundec 2004-088	A/C	33	34	13
Kundec 2004-089	A	35	15	15
Kundec 2004-090	A	32	48	48
Kundec 2004-091	A	32	12	12
Kundec 2004-092	A	30	24	24
Kundec 2004-093	A	32	11	11
Kundec 2004-094	C	19	8	8
Kundec 2004-095	C	33	48	12
Kundec 2004-096	A	10	7	7
Kundec 2004-097	A	10	7	7
Kundec 2004-101	C	06	6	6
Kundec 2004-102	A	30	12	12
Kundec 2004-103	A	33	48	48
Kundec 2004-104	C	33	12	12
Kundec 2004-105	A	30	12	12
Kundec 2004-106	A	05	7	7
Kundec 2004-110	C	04	3	3
Kundec 2004-111	A	05	12	12
Kundec 2004-112	C	33	12	12
Kundec 2004-113	C	33	12	12
Kundec 2004-114	C	33	12	12
Kundec 2004-115	A	04	48	48
Kundec 2004-116	C	05	12	12
Kundec 2004-118	A	05	12	12
Kundec 2004-119	A	32	4	4
Kundec 2004-120	C	37	36	36
Kundec 2004-121	A/C	33	16	16
Kundec 2004-122	A	05	18	18
Kundec 2004-124	C	33	36	36
Kundec 2004-125	A	37	48	48
Kundec 2004-126	A	33	4	4

Projectnummer	Beoordelings-Resultaat	Doeleinde van de proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Kundec 2004-127	A	33	48	48
Kundec 2004-128	A	33	48	48
Kundec 2004-129	A	30	24	24
Kundec 2004-130	A	30	12	12
Kundec 2004-131	A	33	30	30
Kundec 2004-132	A/C	32	36	36
Kundec 2004-133	A	05	12	12
Rudec 2004-134	A	26	48	48
Rudec 2004-135	A	05	12	12
Rudec 2004-136	A	07	48	48
Rudec 2004-137	A	05	12	12
Rudec 2004-140	A/C	33	12	12
Rudec 2004-141	C	33	4	4
Rudec 2004-142	A	30	25	25
Rudec 2004-143	C	05	13	13
Rudec 2004-144	C	33	48	48
Rudec 2004-145	A	05	7	7
Rudec 2004-147	A	30	4	4
Rudec 2004-148	A	06	48	48
Rudec 2004-149	A	12	6	6
Rudec 2004-150	A	31	3.5	3.5
Rudec 2004-151	A	37	36	36
Rudec 2004-152	A	29	3 dagen	3 dagen
Rudec 2004-153	A	05	12	12
Rudec 2004-154	A/C	37	12	12
Rudec 2004-155	A	37	3	3
Rudec 2004-156	A	05	48	48
Rudec 2004-157	A	33	12	12
Rudec 2004-158	A	33	12	12
Rudec 2004-159	A	37	48	48
Rudec 2004-160	A	33	12	12
Rudec 2004-163	A/C	05	42	42

Projectnummer	Beoordelings-Resultaat	Doeleinde van de Proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Rudec 2004-164	A/C	20	48	12

Projectnummer	Beoordelings-Resultaat	Doeleinde van de Proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Rudec 2004-117	A	06	48	48
Rudec 2004-146	C	35	12	12

Projectnummer	Beoordelings- Resultaat	Doeleinde van de Proef	Duur van de proef (mnd)	Periode waarvoor toestemming (mnd)
Kundec 2004-020	A	10	4	4
Kundec 2004-028	A	10	7	7
Kundec 2004-029	A	10	7	7
Kundec 2004-030	A	10	7	7
Kundec 2004-031	A	10	6	6
Kundec 2004-032	C	10	6	6
Kundec 2004-042	A	10	8	8
Kundec 2004-057	A	10	5	5
Kundec 2004-058	A	10	5	5
Kundec 2004-059	A	10	5	5
Kundec 2004-098	A	10	5	5
Kundec 2004-099	A	10	5	5
Kundec 2004-100	A	10	5	5
Kundec 2004-107	A	10	6	6
Kundec 2004-108	A	10	6	6
Kundec 2004-109	C	10	6	6
Kundec 2004-123	A	10	2	2
Rudec 2004-138	A	10	5	5
Rudec 2004-139	A	10	5	5
Rudec 2004-161	A	20	8	8
Rudec 2004-162	A	10	3	3

AMENDEMENTEN

Vergunninghouder

Projectnummer	Beoordelings resultaat	Doeleinde Proef	Verlenging duur proef (mnd)	Toestem- ming periode (mnd)	Wijziging aantal dieren	Anders
Kundec 1996-019a	A	19	12	12		
Kundec 1996-020a	A	19	12	12		
Kundec 1996-021a	A	19	12	12		
Kundec 1998-022a	A	33	6	6		
Kundec 1998-028a	A	34	7	7		
Kundec 1999-053a	A	30	15	15		
Kundec 1999-069a	A	37	24	24		
Kundec 2000-005a	A	30	4	4		
Kundec 2000-021a	A	33	2	2		
Kundec 2000-022a	A	37	3	3		
Kundec 2000-027a	A	33	9	9		
Kundec 2000-034a	A	30	12	12		
Kundec 2000-047a	D	04				
Kundec 2000-050a	A	32	24	24		
Kundec 2000-057a	A	32	14	14		
Kundec 2000-060a	A	32	18	18		
Kundec 2000-071a	A	05/31	6	6		
Kundec 2000-077a	D	30				
Kundec 2001-012a	A	37			21	
Kundec 2001-022a	A	30	4	4		
Kundec 2001-026a	A	30				X

Projectnummer	Beoordelings resultaat	Doeleinde Proef	Verlenging duur proef (mnd)	Toestem ming periode (mnd)	Wijziging aantal dieren	Anders
Kundec 2001-027a	A	37	48	48		
Kundec 2001-072a	A	33				X
Kundec 2001-084a	A	37				X
Kundec 2001-089a	A	30				X
Kundec 2002-001a	A	37	12	12		
Kundec 2002-021a	A	32	7	7		
Kundec 2002-030a	A	03	12	12		
Kundec 2002-039a	A	33	48	48		
Kundec 2002-050a	A	08/23/24	24	24		
Kundec 2002-057a	A	30				X
Kundec 2002-059a	A	30	24	24		
Kundec 2002-060a	A	33			5	
Kundec 2002-088a	A	03	3	3		
Kundec 2002-093a	A	33				X
Kundec 2002-095a	A	33				X
Kundec 2002-096a	A	30	12	12		
Kundec 2002-101a	A	37	12	12		
Kundec 2002-102a	A	37				X
Kundec 2002-102a	A	37				X
Kundec 2002-107a	A	37	5	5		
Kundec 2002-108a	A	37			11	
Kundec 2002-130a	A	06	6	6		
Kundec 2002-131a	A	30				X
Kundec 2002-131a	A	30				X
Kundec 2003-011a	A	33			20	
Kundec 2003-011a	A	33	12	12		
Kundec 2003-015a	A	30	18	18		
Kundec 2003-015a	A	30			9	
Kundec 2003-020a	A	33	6	6		
Kundec 2003-022a	A	35	3	3		
Kundec 2003-026a	A	33	8	8		
Kundec 2003-026a	A	33	10	10		
Kundec 2003-026a	B	33			3	
Kundec 2003-027a	A	37	6	6		
Kundec 2003-042a	A	33				X
Kundec 2003-042a	A	33				X
Kundec 2003-043a	A	37	5	5		
Kundec 2003-052a	A	32	7	7		
Kundec 2003-060a	A	37	12	12		
Kundec 2003-061a	A	07	2	2		
Kundec 2003-062a	A	05				X
Kundec 2003-071a	A	33	12	12		
Kundec 2003-072a	A	05	6	6		
Kundec 2003-072a	A	05			8	
Kundec 2003-076a	A	37	13	13		
Kundec 2003-080a	A	37				X
Kundec 2003-091a	A	05	9	9		
Kundec 2003-093a	A	30	12	12		
Kundec 2003-093a	A	30			2	
Kundec 2003-098a	A	26				X
Kundec 2003-102a	A	33	6	6		
Kundec 2003-103a	A	37				X
Kundec 2003-108a	A	37			13	
Kundec 2003-109a	A	12	1	1		
Kundec 2004-001a	A	33				X

Projectnummer	Beoordelings resultaat	Doeleinde Proef	Verlenging duur proef (mnd)	Toestem ming periode (mnd)	Wijziging aantal dieren	Anders
Kundec 2004-014a	A	37				X
Kundec 2004-025a	A	05	2	2		
Kundec 2004-038a	A	33				X
Kundec 2004-043a	A	30				X
Kundec 2004-054a	A	33				X
Kundec 2004-065a	A	32	17	17		
Kundec 2004-065a	A	32	3.5	3.5		
Kundec 2004-073a	A	05			10	
Kundec 2004-090a	A	32				X
Kundec 2004-101a	A	06				X
Kundec 2004-105a	A	30				X
Kundec 2004-121a	A	33			38	
Kundec 2004-126a	A	33			2	

Projectnummer	Beoordelings resultaat	Doeleinde Proef	Verlenging duur proef (mnd)	Toestem ming periode (mnd)	Wijziging aantal dieren	Anders
Kundec 2004-020a	A	10	7	7		
Kundec 2004-029a	A	10	4	4		
Kundec 2004-058a	A	10	1	1		

9. FINANCIERING DEC

De participatie van externe leden en de toenemende werkzaamheden voor het secretariaat hebben geleid tot de noodzaak een financieringsregeling te ontwerpen. Een integrale begroting van de kosten leidde tot een bedrag van € 30.443,--. Het merendeel van deze kosten € 20.000,-- wordt betaald door de drie betrokken faculteiten, via een eenmalige jaarlijkse bijdrage; deze facultaire bijdragen zijn gerelateerd aan het aantal experimenten.

Voor de facturering van de DEC wordt gebruik gemaakt van de diensten van de Staf Financieel Economische Zaken van het Universitair Medisch Centrum St Radboud.

Een financieel verslag over 2004 alsmede een begroting 2005 zal, separaat aan dit verslag, toegezonden worden aan de besturen van de drie betrokken faculteiten.

10. ACCENT EN WERKWIJZE DEC

ERNSTIG ONGERIEF

Die dierproeven die gepaard gaan met minimaal matig/ernstig ongerief voor de dieren (code 4 of hoger) en die langer duren dan een jaar, worden na 1 jaar opnieuw geëvalueerd door de DEC op de volgende punten:

- Is de destijds ingeschatte mate van ongerief nog van toepassing?
- Zijn het aantal en de soort te gebruiken proefdieren nog conform de opgave in het aanmeldingsformulier?
- Worden de dierproeven en ingrepen nog volgens de in het aanmeldingsformulier beschreven proefopzet uitgevoerd?
- Worden op basis van de resultaten tot nu toe aanpassingen in de proefopzet noodzakelijk geacht?
- Is het wenselijk om op basis van de resultaten tot nu toe, de doelstelling van het onderzoek bij te stellen?

HUMANE ENDPOINT

Naast de wijze van anesthesie en analgesie wordt in het aanmeldingsformulier van de DEC nadrukkelijk aandacht besteed aan met name het 'humane endpoint' en wordt er een gedegen onderbouwing van de onderzoeker gevraagd hierover. Dit moet ook in het onderzoeksplan dat op de werkvloer wordt gehanteerd worden aangegeven.

ETHISCHE TOETSING

In het kader van de ethische beoordeling van dierexperimenten is "ethiek" geen eenduidig begrip. Binnen de verzamelterm ethiek kunnen verschillende betekenisniveaus worden onderscheiden. Om te beginnen is het van belang onderscheid te maken tussen ethiek en moraal.

Moraal, dat zijn de opvattingen van mensen, op een bepaald tijdstip en op een bepaalde plaats, over goed en kwaad. Ethiek is dan de wetenschap die de moraal kritisch bestudeert (min of meer zoals de taalwetenschap taal bestudeert).

Dat wil zeggen, het denken en handelen van mensen wordt niet alleen beschreven, maar ook kritisch beoordeeld en getoetst. Anders gezegd, ethiek is een normatieve of reflexieve wetenschap. Zij probeert principes te formuleren die het mogelijk maken het denken en handelen van mensen op consistente wijze te beoordelen. Vervolgens kunnen nog andere onderscheidingen worden aangebracht, met name tussen theoretische en praktische ethiek.

Theoretische ethiek betreft het werk van filosofen en anderen die normatief onderzoek verrichten en de resultaten daarvan in wetenschappelijk boeken en tijdschriftartikelen publiceren. Waar het de omgang met proefdieren betreft is sinds de achttiende eeuw sprake van een zeer omvangrijke, en recentelijk weer snel in omvang toenemende, literatuur. Daarnaast is ethiek echter ook een praktijk, namelijk een praktijk van beoordeling van onderzoeksvoorstellen of -protocollen. Dat is de taak van de dierexperimentencommissie. Theoretische discussies die in boeken en tijdschriften worden gevoerd spelen daarbij in de regel een marginale rol. De ethiek van de DEC bestaat uit een beperkt aantal principes en concepten die bij de beoordeling van dierexperimenteel onderzoek worden toegepast, en die zich laten formuleren in de vorm van een aantal vragen, zoals:

- Wat is de (maatschappelijke of wetenschappelijke) relevantie van de proef?
- Weegt deze relevantie op tegen het ongerief dat de betrokken proefdieren wordt toegebracht?
- Is het mogelijk het ongerief door verfijning van de werkwijze te verminderen?
- Is het mogelijk het aantal proefdieren te verminderen?
- Is het mogelijk gebruik te maken van alternatieven (zoals in vitro- of in silico-onderzoek)?

Deze reductie van de ethiek tot een aantal principes heeft als voordeel dat alle onderzoeksvoorstellen bij benadering op dezelfde wijze worden beoordeeld en dat de beoordeling efficiënt kan verlopen (niet elk protocol roept een fundamentele, tijdrovende, misschien zelfs eindeloze discussie op). Niettemin is het van belang om de principes die de DEC hanteert zo nu en dan te confronteren met gedachte-wisselingen zoals die in de meer theoretische literatuur worden gevoerd, bijvoorbeeld over de vraag in hoeverre genetische modificatie van proefdieren "nieuw" is, of over begrippen als dierenrechten, "intrinsieke waarde" en "integriteit".

De voorgenomen themadiscussie over dit onderwerp heeft nog niet plaatsgevonden. Het ligt nu in het voornemen om op basis van de resultaten van de landelijke evaluatie over het functioneren van de DEC's deze discussie alsnog te voeren.

Nijmegen, vastgesteld april 2005